

ινημεῖο, ποὺ τὸ εἶχε ἀγαπήσει ὅχι μοναχά ὡς ἀριστοτέγγιμά του ἢ ὃς σύμβολο τῆς Ἑλλάδος παρὰ καὶ ὃς εἰκόνα τῆς ἀγαπημένης του, θέλησε ὁ καλλιτέχνης νὰ περιηγηθεῖ τὴν Ἐλλάδα, καὶ νὰ ἔναντισε τὸ ἔργο του, μὰ φίλοι του, ποὺ ἔτυχε νὰν τὸ δοῦν, προσπάθησαν νὰν τὸν ἀποτρέψουν λέγοντάς του πώς τὸν περιμένει θεοῖς λόγῳ. Καὶ ἀληθινά, ὅμια τὸ εἶδε, πυράτησε ἀμέων τὸ ταξίδι του καὶ γύρισε πίσω στὸν ιόπο του μὲ καρδιὰ καταστραγμένη. Γιατὶ τὰ βρῆκε σαν τετρένο ἀπὸ ἀρχιθεατῶν ποὺ διασκέδαζαν βάσαντάς το στὸ σημιάδι. Τώρα μπαλωμένο ἀξιοθρήνητα στέκεται μέσοι στὲ Ἐθνολογικὸ Μουσεῖο, ὥστην ὃν καμιὰ μέρα τὸ ἀφικούμενο ἐγένετο ἕτερον πάσιες φροτιά, ὃν ἀποσθετισθεῖ ἢ διγχημένη τοῦ Δασύδη, καὶ ἔτοι θὰ τελιώσει μὲ τεριαστὴ τραγικὴ κόνθιρση ἡ ψυμαντικὴ τῆς ἰστορίας.

Θυμῷμαι ἔνα ἐπεισόδιο ποὺ ἔτυχε στὰ γυμνασιακά μου χρόνια, ὅταν μερικά παιδιά τῆς τετάρτης πήγαμε νὰ δοῦμε τὴν Ἀκρόπολη. Τὸ ἀνάγλυφο τῆς Ἀγρερῆς Νίκης εἶταν τότες μέσα στὸ ναό, ἀκούμπισμένη σὲ ἔνα του τοῦχο καθ' ἄρισμένο στὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου. Ἐνῷ τὸ παρατιθεούμενε, ἔναν μας, ποὺ δὲν ξέρω πῶς τοῦ μπήκε ἀξιοφράντα μέσα ὁ σατανᾶς τῆς καταστροφῆς, σήκωσε τὸ ωαδή του καὶ ἔδωκε τῆς Νίκης κατάστημα μιὰ δυνατή ξιφιά. Μιὰ ὅμορφωντι κρανή γηγήκε ἀπὸ τὰ στήθη μας. «Μωρέ τί κάνεις;» καὶ ἔπειτα κατατρομαγμένοι φύγαμε βιαστικά καὶ γίγαμε ἄφαντοι.

Ἐνα κομικὸ παράδειγμα βανταλισμοῦ βλέπεις στὸ

Γαλάται τῶν Πατησίων (ποὺ οἱ Κριτικοὶ τοῦν παναναν Πατησίων, καθὼς καὶ τῶν Λιόσων τοῦν παναναν Λιόσιων). Ἐκεῖ βρίσκεται ἔνα ἀνάγλυφο ἐνός Καραγάνη μὲ τὸ πρόσωπό του ἀνάγλυφα απλεσμάτικο ἀπέμνυτο μὲ μαρμαρίτικα στήλῃ μέσα σὲ περίβολο ἀπὸ πέτρινα κυκλιδωτὰ ἀγκωνάρια. Μερικά τους τώρα λείπουν· ἔνα ἀλλο ἔχει γιὰ τὴν ὡρα μεταφρεθεῖ λίγο διάστημα πρὸς τὰ κάτων, ταξιδέβοντας πρὸς κάπιο μέρος τῆς γειτονιᾶς, ὅπου ὑποδέτω προορίζεται σκαλοπάτι. «Ωστε ἡ καταστροφὴ σὰ νὰ γίνεται μεθοδικά.» Ἐπειτα γιὰ νὰ θεατρίσει τὸν κυνισμό του ὁ φιλοχήτης, μὲ μιὰ σφεντονιά κατὰ πρόσωπο τοῦ Καραγάνη τοῦ κουτσούρεψε τὴν μύτη, τὸ πὲ ἐκφραστικὸ του μέλος. Ι'στι οἱ μύτες αἰώνια βρίσκονται ἐν διωγμῷ, διώγμῳ σὲ ἀλλούς ἀπολίτιστους τόπους, ἔτοι καὶ ἐδῶ (2).

Ο ἔμφυτος ἀφτὸς βανταλισμός δὲν εἶναι πάντα κραυγητηριστικὸ τοῦ λαοῦ, ποὺ καταστρέψει λιανικῶν συχνά εἶναι καὶ τῶν μορφωμένων. Ἀφτὸς βανταλίζουντες χοντρικῶς, πολὺ εἰδῶς καὶ πολὺ πολὺ οπιστικοὶ. Ἡ καταστροφὴ τῆς ἔθνικῆς γλώσσας π. χ. εἶναι είδος χυντοικὸς βανταλισμός τῶν μορφωμένων.

(Συνέχεια)

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

(2) Τὴν χειρότερην καταδίκην τὴν ἔπαιδαν τῶν εἰδότων οἱ μύτες ἀπὸ τοὺς χριστιανούς. Τὸ ίδιο ἔγινε καὶ στὴν Ἀμερικὴ ἀπὸ θυσιοχερτικὸ ζῆλο, ὅπως λέει ὁ Belts (ο φισιοδίφης στὴ Νικαράγουα σελ. 167).

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΤΑ ΔΥΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ ΤΟΥ ΧΑΡΟΥ

-13-

Ἄποψε δὲ θέλω γιὰ τίποτα καὶ γιὰ κανένανε νὰ σου μιλήσω. Δὲ θέλω, ἀλλα δύναματα μὲ τῆς ἀγάπτης μιὰς τῶνται τὸ ἔρδο, νὰ βιάλω πλάγια πλάγια. Τί μᾶς μέλει ἐμᾶς γιὰ ὅλους καὶ γιὰ ὅλη; «Οταν δλοι τους ἀφτὸς ἀνεβοῦντες στὸ βουνό μας, στὸ ὑψος δπου φτάσαιμε μεῖς, τοῦ κυημοῦν καὶ τῆς ἀγάπτης, τότες μονάχα μπορεῖ νὰ φροντίσουμε καὶ γιὰ τὴν γνώμη τὴ δική τους. Γιὰ τὴν ὄρα δύμος, περιηφανέσσουμα σὰ συλλογιούμει πῶς ποτὲ μου δὲ θὰ εἶχα τὸ θάρρος ἐγὼ νὰ φερθῶ καθὼς φερθήκανε ἀφτὸς — καὶ πῶς τατόδειξα κιόλας, ἀφοῦ θὰ μου ἔφτανε, μιὰ λέξη νὰ πῶ, γιὰ νὰ τὸν κάμω κακὸ περσότερο ἀπ' ὅσο μου κάμινε ποτέ τους. Κι δύμως ὁ λόγος ἀφτὸς ἀπὸ τὸ οτόμα μου δὲ θὰ γη. Ξείρω ἐγὼ δικά τους, ποὺ εἶναι φρίκη καὶ ντροπή. Ξείρω τοῦ Δημητράκη τὰ ἴστορικά καὶ σωπαίνω.

Άχ! πές μου το, ἀλήθεια εἶναι ποὺ θυμᾶσαι, ποὺ θυμᾶσαι τὶς μέρες μας ἐκεῖνες τὶς πανάγαδες, ποὺ τόσο τόσο γλήγορα περάσανε, καὶ τὸν οὐρανὸ μας καὶ τὰ πέρφα μας μὲ τὴν κούνια μου στὰ κλαριά τους ιρεμασμένη, καὶ τὰ δινέρατά μας, κι δῆλη μας τὴν ἀγάπτη τὴν παράφρονη καὶ τὴ γλυκειά μας; Ναι, λατρεμένε μου, θυμᾶσαι καὶ σὲ δινωμανῶ. Εἶναι ἡ καλούση σου ἀπέραντη. Πῶς μπορῶ νὰ μὴ σὲ λατρέψω;

Τὸ ξαίρεις, Κωστή μου; Εἶναι σαββατόβραδο ἀπόψε. Σάββατο βράδι ηρωταντερμόνικομε. Μιὰ δεφτέρα καταλαβαψε πῶς ἀγαπούμαστε. Ἡ δεφτέρα κοντέβει καθ' διέσ: πέφτει μεθάβοι τὸν ίδιο μήνα, ἔντες χρόνος σωστὸς πέρασε ἀπὸ τότες. Καὶ σήμερα σὰν καὶ τότες στὸ μαστοφόρο τῆς φεγγαρογιωιστᾶς, πλέχουντες τὰ οὐράνια, πλέχει κ' ή γίζ. Ἡ δεφτέρα ποὺ ἔρχεται, δῶν κάπιο πάλε μὲ κάμη, ποὺ θὰ θυμοῦμαι καὶ ποὺ θὰ μου φαίνεται πῶς δῆλα μας θὰ τὰ ξανακούω, θὰ τὰ ξανχλέπω, θὰ τὰ ξαναζῶ.

Εἶμαι ἀπόψε ἀφανισμένη, ὄλότελα. Τις μέρες ἀφτὲς ἀδραγάτις ἡ θέριη καὶ πήγανε. «Ωρα τὴν ὄρα μου τρέωται τὴ δύναμη μου. Νάθω τὸ θάνατο ποὺ σιμώνει, Κωστή, καὶ σὰν τὸ συλλογιοῦμαι πῶς πεθαίνω, δίχως νὰ σὲ ξανδιώ, τόσο φοβερὰ πονῶ κι ἀπελπίζουμαι, ποὺ μὲ κάνει καὶ φωνάζω.

Καλή νύχτα. Πάω νὰ κοιμηθῶ, γιατὶ δὲν μπορῶ πιά μου. Ξανάρχισα πάλε κάτι νὰ πάρω κάθε βράδι γιὰ νὰ κοιμοῦμαι. Κ' ἔτοι ἔχω μερικὲς ὡρες ἡ σινχία. «Ελα, έλα μου ἔσύ, νὰ μὲ βρήσεις στὸνειρό μου. Φανερώσου καὶ στὸν μόνο μου μέσα, έσον ποὺ θεότρελα σὲ φωνάζω. «Ελα, σὲ θέλω. Έλα κι ἀφήσεις τὸ θάνατο νὰ μὲ πάρῃ, στάχελμα σου ξεψυχισμένη.

Κεριακή, ὥρα ἐννιά τὸ βράδι.—

Ἄγαπημένε μου, ἡ ἀγάπη σου μοῦ λιώνει τὴν ψυχή, τῆς ἀνάμνησης ἡ μέθη μοῦ πνίγει τὴν καρδιά — καὶ σ' ἀγαπῶ μὲ τῇ δύναμῃ μου δῆλη ποὺ εἶναι τόσο καὶ τόσο πρός ἐσένα τεντωμένη, ποὺ πεθαίνω.

Κωστή μου, λατρευμένο μου ἐσύ, ἐσύ δικό μου, κατώρθωσα τάπογεμα νὰ πάω — πῶς νὰ τὸ ~~τέλος~~; — στὸ ίερό μας ἐκείνο τὸ μέρος, νὰ προσκυνήσω. Ἀφότου κατεβήκαμε κάτω στὴν ἀκρογιαλιά, τὸ ποδοῦσα. Μὰ εἴμαι τόσο ἀδύνατη, ποὺ δὲ παραμικός δὲ περίπατος μ' ἀφανίζει. Κ' ἔτοι πρόσμενα ὕσπου νὰ βρεθῇ καμιὰ μέρα, ποὺ νὰ είμαι κάπως καλήτερα. Σήμερος τὸ λοιπὸν κοινήμηκα λιγάκει ἔντομεσήμερο καὶ ἔντηνσα, σὸν κάτι πιὸ φτερωτή. Ἀλήθεια ποὺ είχα καὶ θέρμη περδότερη, μὰ εἴμουνε κερδεμένη, γιατὶ δος βαστῷ διαφεύγεις δὲν εἴκαι καὶ τόσο ἀδύνατη. σὰν πέσῃ. ἔρχεται δὲ κούρδαση.

Κ' ἔτοι, τάπορθαδο, ἡ ὥρα ἑφτάμιση, πῆγα, σηκώθηκα, πρόβαλαι πρὸς τὸ ορμοκκλήσι μας. Θιμᾶσαι, Κωστή μου, ὁχ! τὸ θυμᾶσαι; Ἡ καμπένη μου, ἡ ἀπελπισμένη μου ἡ ψυχή, σὰ νάνοιξε ἔσπειρον καὶ τὴν ἀπολεῖται· οὐδέποτε δὲν μας τὰ περασμένα, λές κ' εἶτανε θάλασσα φώς, Κωστή, θάρσεψα ποὺς θάπομενω. στὴ στιγμὴ. Τὸ ορμοκκλήσι μας! Ήκεῖ τραβιόσινε μοναχός σοι. Ἐκεῖ μὲ συλλογισθείσους ὕρες. Ἐκεῖ μοῦ συντάξιαζες τὰθάνατά σου τὰ τραγούδια. Μὰ νὰ ἔξαιρες, φίλε, τὶ ἀνέλιτιστη χαρὰ μοιάζει σὰ νὰ μὲ καρτεροῦσε, γιὰ νὰ μὲ συναρπάξῃ. Θυμήμηκα τὸν μιὰ μέρα, ὅταν εἰσούσε δῶ, πήγα στὸ ορμοκκλήσι μας, καθ' πῶς ὅταν πιτήκα μέσα, θλίψη μάδρη μὲ παρέλυσε καὶ μὲ χτύπησε προσίστημα πικρό, γιατὶ δὲν ἔκαιγε πιὰ τὸ καντύλι ποὺ είχαμε ἀνάφει μαξί. Θιμᾶσαι, φώς μου ἐσύ; Σῶν τὸ μολδήγησα τότες καὶ μοῦ εἶπες κάτι λόγια τόσο πάγκαλα, τόσο γλυκά καὶ φιλογισμένα, ποὺ μοῦ φάνηκε σὰ νὰ φύσηξε ἀγέρι μαγεμένο καὶ νὰ ξεσκόρπισε δλους μου τοὺς φόβους.

Πάντα σου, ἐσύ μοι, είχες τὴν κρύφια τέχνη, ἀγαπημένε, νὰ μοῦ ὑψώνῃς τὴν ψυχή καὶ νὰ μοῦ τηνὲ χαρέθης, ἀπάνιο ἀπάνω, στὰ οὐράνια καὶ στάτεραντα. Καὶ κατόπι μάλιστα μοῦ ἔκαμες ἐκείνο τὸ τραγούδι τὸ πονεμένο, ποὺ εἶναι μὲ τὸ δῆλος ἀλλὸ ἀπὸ τὰ ὄρωράτερα τὸ ποιήματα ποὺ στάζεινε ἀπὸ τὴν πέννα σου τὴ χρυσή. Κωστή μου.

Καὶ τώρα τώρα ποὺ πῆγα, λατρευμένε μου, μπῆκα στὸ ορμοκκλήσι μέσα, λές κ' ἔμπτωνα σὲ μνῆμα. Ἡ καρδιά μου στὸ ιστήθος μου σὰ μοιδιασθεῖν. Κι ἀλλήτη πλήξῃ καὶ χαϊδὲς μὲ κάνανε καὶ ἔψυχονσα. Δέρι ἔξαιρε μέσα τι θὰ διῶ, τι θὰ μὲ βοῆ. Καὶ ὁχ! τὸ θάμπ! Τί βλέπω; Διὺς καντήλες ἀναμιμένες καίγανε μπόδες στὶς ἀγίες εἰκόνες. Ἡ φλόγα τους λαμπερὴ συνάμικα καὶ γλυκειά γλυκειά. Ήμερη ἀποφεγγία καὶ μυστικὴ φότιζε περεχνιένη τὸ μικρὸ τὸ ορμοκκλήσι. Κωστή, Κωστή μου, τί βιασίλισσα χαρὰ καὶ τί φως! Εσύ, ἐσύ θὰ μοῦ τὰ είχες ἐκεῖ ἀναμιμένα.

Τὶ τρελὴ ποὺ είμουνε, ὁχ! Καὶ πῶς μαύρεσσα ποτέ μου νὰ πιστέψω, ἐπειδὴ τάχα δὲ μον γράφεις, πῶς ἀγάπη σὰν τὴ δική μας εἶναι δυνατὸ ποτὲ της νὰ σθήσῃ: Πές, δὲν εἶναι ἀλήθεια πῶς θάγαπισμαστε πάντα, καὶ πάντα, στὴ ζωὴ ὡς καὶ στὸ θάνατο, μὲ τὴν Λδια μας τὴ μοναδικὴ, τὴν πιώτερο ἀπὸ ἀδύρωτην ἀγάπη; τὴν ἀγάπη τοὺς ἀπὸ τὴν πρώτη μας τὴ στιγμὴ σφιχτόδεσε γερὰ τις διύ μας τὶς ψυχές; Εἰδωλὸ μου,

ἀγάπη μου μόνη καὶ μιά, πυῶτο μου, ἐσύ, στερνό μου ἀγαθό, συγώρεσέ μου τὰ δλα, τὶς ὑποψίες μου, τὰ μαλλάματά μου, τὴν τρέλα μου... Ἐκεῖ κάτω, στὸ ορμοκκλήσι μας τὸ ίερό, ἔνιωσα τὴν ἀγάπη σου ποὺ μοῦ περεχωτάνε δλόγυρά μοι, τὴν ἔνιωσα τὴν ἀγάπη μας τὴν οὐράνια, Κωστή. Κ' ἔπεισα καὶ προσκύνησα τὴν ἀγάπη σου ἀφτῆ, ποὺ εἶναι πιὸ μεγάλη, πιὸ δυνατὴ ἀπὸ κάθετις ἀλλο, ἀπὸ τὸ Χάρο τὸν ίδιο. Καὶ σὲ λάτρεψα, Κωστή μου, ἀγαπημένε μου.

Τὸν ἔνιωσες, πές μου, τὸ λατρεμό μου τὸν ἀπελπισμένο, ποὺ δένθεσις πρὸς ἐδένα σῶν τὸ λιβάνι; — "Εμεινα ἐκείπερα ὥρα πολλή, βυθισμένη καὶ σὰν πεσμένη στὸνειρό μου τὸ πανάγιαθο, πεσμένη καὶ βυθισμένη στὰ περασμένα μας τὰ ὄλοζώντανα. Σὰ δηγῆκα στὸ τέλος ἀπὸ τὸ ορμοκκλήσι, πήγα νὰ καθήσω ἀπὸ κάτω ἀπὸ τοὺς πλατάνους, στὲν τόπο τὸν ίδιο ποὺ συνήθιζες νὰ καθίσεις γιὰ νὰ μοῦ γράψης καὶ νὰ μοῦ φέρῃς κάθισμα τὸ χροτάκι σου τὸ ζηλεμένο, ἔωτα γεμάτο καὶ καλοσύνη, τὸ χροτάκι σου διποὺ μοῦ ἔβαζες ὅσα δὲν πρόφταινες νὰ μοῦ πῆγες. Οἱ ροδοσκότεινες καὶ στερνές ἀχτίδες τῆς μέρας ποὺ ψυχομαχοῦσε σημύγανε μὲ τὸ πρῶτο φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, καὶ μαζὶ ἀποτελούσανε σὰν ἀπροσδιόριστη χωματιά, ποὺ κινέντας ζουγράφος ποτὲς δὲ θὰ μποροῦσε νὰ τὴν ἀποδώσῃ.

"Ἄχ! φύλε μου, φύλε. ποὺ εἶσουνε; Τί ἔκανες τέτοια ὥρα, ωρα γεμάτη ὑγιωσύνη, λύτη καὶ σιγασιά. κ' εἶναι δηργες διωστὴ νὰ μήνης τηνὶσες τότες μέσα στὰ στήθια σου, πὼς ἔκει μέσα, στὰ στήθια σου τὰ ίδια, ζούσες ἡ ἀγαπημένη καὶ λαχταροῦσε. δπως σ' ἔκανθε κι αὐτὴ στάποδάθα τῆς κορδιᾶς της; Τὸ ορμοκκλήσι μας ἀποσθιότανε τώρας λιγάκι στὸν ίσχιο μὲ τὰ κυπαρίσσια τοι, τὶς ἐλίες καὶ τοὺς πλατάνους του, μὲ τὰ δέντρα του ποὺ λές καὶ πάντοτες τὸ φυλάγουνε.

Φέβγοντας ἔκοψα ἔνα κλαρόκι ἀπὲ τὸ κυπαρίσσι, κ' ὑστερις, ἔρχαμενη πρὸς τὸ σπίτι, σὰν πέρασα πάλε ἀπὸ τὸν δλλονε τὸν τόπο μαζ τὸν ίερόνε. δπου τὸν ἀγαπούσμεις καὶ δάφτωνε, δπου συγνωπιγαίναμε, καὶ δπου λέγαμε τὴν ἀγάπη μας, ἔκοψα δέφτερο κλαρόκι ἀπὸ τὴ μεγάλη μας τὴ μυρωδάτη περφριά. Νά σου τα καὶ τὰ δυό τὰ μλαράκια. Καὶ τὰ δυό τους, σὰν τὸ συλλογιοῦμαι, εἰκανα, Κωστή μου, σιστή δλης μου τῆς καμπένης ζωῆς, ένας πέφκος κ' ἔνα κυπαρίσσι.

Φιλῶ τὰ μάτια σου, φιλῶ τὴν ψυχή σου, ὁχ! μοναδική μου ἐσύ ἀγάπη μου δική μου.

Δευτέρα, ἡ ὥρα πέντε τάπογεμα.—

Γιὰ τένομα τὸν Θεοῦ, Κωστή, μὴ γράφεις, μὴ μοῦ στέλνης τίποτα, δίχως νὰ σου τὸ ζητήσω πρῶτα. Ιδέα δὲν ἔχεις πόσο προσέχουνε, πόσο τὰ κοιτάζουνε δλα. Νιώθω πὼς κάτι πάλε μηχανέβουνται. Τί δὲν τὸ κατάλλακα, μὰ διστορις τὸν δλλονε τὸν ιερόνε καὶ μάρμαρος νὰ κάμινες καὶ κάθε δλλο. Ξέχτες ὁ θειός Δημητράκης κ' ή Ελέγκω καθήσανε μαζὶ στὸ σπίτι μας ἔδω πολλὴ ὥρα καὶ κοινεύτανε, κάτι, φαινεται, νὰ σερβίδουνε πάλε τῆς μαμάς. Μοιάζανε κ' οι δυό τους πολλὴ χαρούμενοι, σὰ νὰ λέγανε πὼς θὰ πετύχῃ σίγουρα ἐκείνο ποὺ στοχαστήκανε. Βλέπεις πὼς πρέπει καὶ μεῖς νάχουμε τὰ μάτια μας ἀνοιχτά. Ήθελα σήμερα νὰ σου τελεγραφήσω καὶ δὲν τόλμησα.

Μὴ σε μέλλη δμως, τίποτα δὲ φοβοῦμαι. Δόναμη μοῦ

δίνουνε ή ἀγάπηι μου κι ο πόνος μου ό ίδιος. Θὰ τὸ ηθελα, κατί νὰ μοῦ ποῦνε, γιὰ νὰ τοὺς ἀποκυψῶ σαν ποὺ πρέπει καὶ σὺν ποὺ ταξίζουνε. Ωστόσο δὲ θέλω μὲ καλέναν τρόπο νὰ τοὺς ἔσθῃ ποτὲς ὑποψία γιὰ τὰ γράμματά μας. Ἀφτὸ εἶναι τὸ μόνο ποὺ δὲ θέλω. Τὸ σημερνό μοι τοῦτο θὰ τὸ πάχῃ ἄδυο ή Φρόσω ποὺ θύνεβη στὸ βουνό, γιατὶ ἐγὼ δὲν πιστέβω νὰ τὸ κατορθώσω. "Ας διῆ καὶ τὸνόμα σου στὸν πλίκο, δὲν πειφάξει, Κωστή μου. Ἀφτὴ δὲ λέει τίποτα. Θὰ τῆς παραγγεῖλω μάλιστα νὰ μήν κοιτάξῃ τί γράφει ὁ πλίκος — καὶ δὲ θὰ κοιτάξῃ. Τέτοιος εἶναι. 'Αχ ! δὲ μοιάζει μὲ τοὺς ἀλλούς.

"Ας τὰφήσουμε, δις τὰφήσουμε ἀμπτύ, καὶ τί μᾶς μέλει ; Σ' ἀγαπῶ τόσο καὶ τόσο, φίλε μου ἐσύ ! Θὰ ποθοῦντο σιγά σιγά γὰ σοῦ τὸ ψιθυρίσω, νὰ σ' ἔχω καὶ νὰ σ' ἀγαπαίμενο σὰν παιδάρι μου, νὰ σὲ φάω μὲ τὰ φιλιά μου καὶ μὲ τὰ χάδια μου. Φουσκώνει στὴν παρδία μου ή ἀγάπη μου, σὰν τὸ βουνό. 'Αχ ! Κωστή μου, μαρτυρίο στὸν κόσμο δὲν εἶναι, οοῦ τορκίζουμι, ποὺ νὰ μήν τὸ πόφρεαν, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ σὲ ξαναδινοῦ μιὰ στερνή φρούρι, γιὰ νὰ σιγίγαντε τὰ χεῖλια μας, ή ἀνάσα μας, ή ζωή μας. Φυγήτο κανεὶς ἔτοι νὰ πεθάνῃ, δὲν μπορεῖς νὰ φραντσήσῃ ἐστὸ τέτοιο πρᾶμα. Γιατὶ, γιατὶ νὰ μὴ σ' ἀφήσω νάρθηξ, σὰν μποροῦνε ; Σὰν εἴμεστα ἔκει ἀπύνον, εἴτανε βολετὸ ἀκόμη νὰ γίνη. 'Αδύνατο σήμερα — καὶ γιὰ νὰ σοῦ τὸ λέων καὶ γιὰ νὰ σοῦ τὸ ξανάλεον ἐγὼ πῶς εἶναι ἀδύνατο, ἐγὼ ποὺ ὁ φοβερὸς ὁ πόθος μὲ βισανίζει, τὰ μάτια σου νὰ διῷ τὰγαπημένα, τὴν φρονή σου νάκουσω, γιὰ νὰ σοῦ τὸ λέων, πρέπει νὰ εἶναι μὲληθεια. Εἴου μὴ βισανίζεσαι. Εἴτανε τῆς τύχης μου ἔτσι νὰ ὑποφέρω. Καὶ τὴν βλογῶ τὴν τύχη μου, ή' δῆλη τῆς τὴν ἀσπλαχνιά, τὴν βλογῶν, ἀφοῦ ἀπὸ σένα ἀγαπήθηκα καὶ σ' ἀγάπησα ἐσένα. Τί μέθη ποὺ εἶναι, κανεὶς ἔσενανε νὰ σ' ἀγκάρῃ ! Οι ἀλλοί, δῆλοι τους ἀφτοί, ἀποδούνε, γιατὶ δὲν μποροῦνε νὰ σὲ γνωρίσουνε. Μονάχη ἐγὼ στὸν κόσμο. φίλε σὲ καταγγώνισα, μονάχη ἔφτασε τὰ σιώ κρυψια τὰπόθεαντα τῆς ὁμοίας σου τῆς ψυχῆς καὶ τοὺς νοῦ σου τοῦ φοβεροῦ. Καὶ γιὰ τὸ πρῆμα ποτὲς μπόρεσε νὰ ζωιλέψω τοὺς δλλούς; Καὶ ποιός μπορεῖ νὰ σ' ἀγάπησε ὅπως σ' ἀγάπησα ἐγώ ; Καὶ μπορῶ μάλιστα νὰ τὸ πῶ ; ποιά γυναίκα ποτὲς ἀγαπήθηκε ἀπὸ σένα ὅπως ἐσύ μ' ὀγκύτησες, δῶτας θὰ μ' ἀγαπήσῃς ἀκόμη κατόπι ἀπὸ τὸ θάνατό μου ; "Οχι. "χι. δὲ θὰ μὲ ξεχάσῃς, ἀγαπημένε. Ἀφτὴ πιὰ τὴ φρούρι. θέλω ἀπατή μου νὰ προσέξω, ἀπατή μου θὰ φυλάξω τὴν παρδία σου, γιὰ νὰ μὴ λάχῃ ποτές κι ἀλληλ καμιά μὲ διώξῃ ἀπὸ τὴ θέση, ποὺ εἶναι πιὰ γιὰ πάντα δική μου, ἀπὸ τὴν καρδία σου. Τὸ νιώθω, πῶς τὴ στιγμὴ δύτου ἡ ψυχή μοῦ φύγῃ τὴ στερνή μου τὴν ὥστα. ΘΑ ΘΕΛΗΣΩ μὲ τόση δύναμη καὶ μὲ τόση μπόρεση, ποὺ τὸ θάμυς θὰ τελεστῇ καὶ ποὺ ἡ ψυχή μου θὰ μιῆ μέσα στὴν ψυχή σου ν' ἔτσι θὰ σιμέουμε γιὰ τοὺς αἰώνες. 'Οχ ! Κωστή μου, λατρείεις μου, τί μέθη οἰράνια ποὺ θὰ εἶναι τότες γιὰ μᾶς, ποὺ δὲ σιμέουμε ζωτανού καὶ ποὺ θὰ είμαστε πάντα μαζί, πεθανούμενοι. Μου φάνεται πῶς σήμερα σ' ἀγαπῶ παραπάνω ἀπ' δ τὶ σ' ἀγάπησα ποτέ μου.

Πῶς, μὰ πῶς σ' ἀγαπῶ ! "Ηθελα, δχι τὸ γράμμα μου ἀφτὸ νὰ σοῦ στείλω, μὰ νὰ σοῦ στείλω τὴν ψυχή μου μέσω, δῆλη σου τὴ Μύρωρα σου νὰ σοῦ τηνὲ δώσω, γιὰ πάντα σου νὰ τὴν ἔχῃς.

Σήμερα τὰπόγεμα, στὶς τρεῖς περίπου, ή Φρόσω

ἡ καημένη ποὺ, ἀφότου κατέβηρε ἀπὸ τὰ Δράκια, δῆλο μὲ νοιάζεται πιὸ ἔρχεται νὰ μοῦ κάνῃ σιντροφιά, ήρθε πάλε, ισιτισια τὴν ὥστα ὅπου ἐτοιμαζόμουνε νὰ σοῦ γράψω, κάθησε, μάλιστα ἔμεινε κάμποσο. 'Η πακόμιορη ! Τὴν ἀφίνα καὶ μιλοῦσε, μιλοῦσε. Μὰ σὲ βεβαώνω πῶς δὲν ἀκουνγα λέξη ἀπ' ὅσα μοῦ ἔλεγε· σὰ νανούρισμα μοῦ ἔχοχτανε ή φωνή της, καὶ μοῦ ἀρέσει νὰ τὴν ἀφίνω νὰ λέη καὶ νὰ λέη, δίγως ἐγὼ νὰ προσέχω καὶ παλά.

(Στᾶλλο φύλλο τελειώνει)

ΚΟΛΟΜΠΙΝΑ

Μὲ μισοκλεισμένα ἀκόμη βλέφαρα, βαρειά ἀπὸ τὴ γλύκα τοῦ ὑπνου, φάγνει νὰ μαντέψει μές ἀπὸ τὰ ματεβασμένα παραπετάσματα ποὺ χρωματίζουνε σ' ἐν' ἀπολὸ μισόφωτο τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς ἡσυχίης καρυδούλας της, ἀν εἶναι πρωΐ, ἀν ξημέρωσε, ή μὴ τὸ δειλινὸ μαυτυρό τοῦ βραδιοῦ τὸ προμήνυμα. Κι ἀναστρικόντας ἀργά καὶ νυσταγμένα τὸ ξανθότης κεφάλη, ορήγνει τὰ μάτια της πρὸς τὸ πραθύνρο. Σπλέζ, φωτάκια, χαριτωμένα σχήματα πολύχυμημα ζωγραφίζουνται στὸ ἀκαθόδιστο φύτο τῆς κουρτίνας, ποὺ ἀνάλλαγρα κάπια πνοὴ ἀργοσαλεύει. Καὶ τεντώνοντας μὲ τεμπελὰ τάλασσάστρινα μπράτσα, ποὺ δθελαξεοκεπάζουν κάπιες μυστικές καμπύλες, ἀφίνει νικουστεῖ ἔνοι ήδονικό χασμούρητό.

Παράσκει, σὲ μιὰ πολύθρόνα, οιργιένη ή ψόζ ἀπλιζένια κολομπίνα, μὲ τοὺς μαροψιένους μενεξέδες, ἀκόμη καρφωμένους στὸ στήνος, τὸ ἔνα μεταξωτὸ γοβάκι γυρισμένο ἀνάποδα κ' ή βελουδένια μικρὴ μάσκα κρεμασμένη στὸ πόμολο τῆς πόρτας, μ' ἔνα ἀδύρατο μειδίαμα εἰρωνείς, τῆς ζωντανεύοντος της πρελή χτεσινή βραδιά τῆς ἀποκορᾶς.

Έ Κι δῆλα κεῖνα τὰ μικρούρχωμα κομφετί, ποὺ σὰ βενετσιάνικο μωσαϊκό τοῦ ὄφραιον παλιοῦ καρδοῦ στολίζουνε τὰ πάτωμα, τῆς διηγοῦνται ἀθώα καὶ γελαστά γιὰ τὸ χτεσινὸ στρόβιλο τους καὶ τὴν ὁρμὴ τῆς τρέλας ποὺ τὰ μεθησει στὸ ἀντίτυφομα τῆς δμορφιᾶς της. Γι αὐτὸ πολλὰ ἀκόμη πιὸ τολμηρὰ καὶ τσαχτίνικα κρύφτηκαν μέσ στὸ μυρωμένον κόρφο της καὶ φούρφηξαν δῆλη τὴ νύχτα, χωρὶς τὸν τὸ πάρει εἰδηση, μιὰ κρύφια φίδονή.

"Άλλα πάλι μπερδείρηγαν στὰ πυκνὰ ξανθὰ μαλλάκια της, κ' ἥπιαν καὶ μέθησαν ἀπ' τὸ μυστικὸ μάρωμα ἔνδις παραμυθένιο δάσους, ώς στῆς αὐγῆς τὸ ξύπνημα.

Σὰν κάτι νὰ μάντεψει αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀπὸ τὸ σιγανὸ τοὺς κρυφούμιλητα, πατέβασε, λέξ, ντροπιασμένη τὰ μαρούλια της βλέφαρα καὶ χρυσογέλασε. Κι δῆλα κεῖνα τὰ ποικιλούρχωμα καρτάκια πήρεν ζωὴ καὶ κίνηση, γίνηκαν πετεζοῦδες, λούλουδα, ἀρώματα, καὶ ζωντανεύοντας ἔναν κόσμο χαρᾶς, γλεντιοῦ, εύτυχιος καὶ πέρασαν ἀπὸ μπροστά της χλίων εἰδῶν μάσκες, ντόμινα πιερόρροι, κολομπίνες, γέλια, πηδήματα, τρογούδια, πειράγματα, δῆλα λουσμένα σὲ μιὰ πλημμύρα ἀπὸ φώς, σὲ δργια ἀπὸ χρώματα, σὲ μεθήσι, σὲ νιάτα, σὲ ζωὴ.

Κι ἀντήχησε σταύτιο της μιὰ λικνιστικὴ μουσική πού, γιὰ κάμπτοσην ὄφρα, χτές βράδι, τὴ νανούρισε στὴν ἀγκαλιά ἔνδις λευκού μεταξωτοῦ πιερόρρου.

Μίτιασ προσπάθησε νὰ τὸν μαντέψει, τὸν ἀγνωτὸ λευκό χρευστή, ἀπὸ τὴν πρωτὴ στιγμὴ ποὺ τὴν πλησίασε, ψιθυρίζοντας της πῶς τὴ γνωρίζει ἀπὸ τὴ